

na Petrovo pri slovesnosti, v kateri so odkrili pok. skofu P. Funderju spomenik: po misli njegovi ne gre spomenik toliko skofu, kolikor »iskrenemu Nemcu«!

Kranjsko. Koncem tega meseca bode v Novem mestu katoliški politični shod. Dobra in upamo, da tudi srečna misel, kajti živa beseda izda več, kakor mrtva, na papirji! — Slov. čitalnica v Kamniku obhaja dne 23. julija svojo 25letnico ter pripravlja za-njo posebno svečano veselico. — V Ljubljani bodo dne 8. in 9. julija velike slavnosti slovenskih »sokolskih društev«, ali društva morajo naznaniti, če se je vdeležijo, to tudi domači politični gosposki!

Primorsko. Todi je tolika vročina, da so skrčili učenje že skorej po vseh šolah na dopoldne, najprej se ve, da v Gorici, ali tudi na kmetih bode za to več ali manj potreba. — V mestnem zastopu v Trstu so laški »očetje« z veseljem vsprejeli ugovor zoper volitev dveh slov. zastopnikov, ugovarja pa laška stranka in torej se lahko sodi, kako radi bi to volitev ovrgli, ko bi se dalo!

Hrvaško. Urednik »Hrvatske«, Lončević je bil te dni obsojen na 1500 gid. kazni, ker je vzel v svoj list nekaj vrstic o trojedini kraljevini t. j. Hrvatska, Dalmacija in Slavonija. Take kraljevine se bojijo v Budimpešti in zato se je človek le v misel naj ne vzame! Smešen strah.

Ogersko. Ministerstvo Wekerle je čemdalje v hujih kleščah, iz ene strani kalvinci, iz druge pa judje in iz tretje — Lajoš Kossuth. Vsi strežejo pa po oblasti in pustijo ministerstvu le toliko duška, da še je za rabo, dokler še streže njim, njih koristim. Ubogo ministerstvo! — Slovaki so sicer ubožno pa delavno ljudstvo, škoda je za-nje, kajti če še pojde nekaj časa po volji Madjarov, ne bode več dolgo, da to ljudstvo izgine ter se izpremeni v Madjare. Po šolah je vse madjarsko in otroci skorej ne znajo več jezika starišev svojih.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so pohvalili tovnaj francosko državo, ker varuje kršč. cerkev in nje naprave v jutrovih deželah. To je tudi resnica, ali nje sedanja vlada pač nima uzroka, da to hvalo lasti sebi, kajti ona jo zasluži le ubogo malo!

Italija. V državnem zboru se razpravlja te dni načrt postave o državni banki t. j. zavodu, ki ima pravico izdajati denar, ki velja za vso državo. Doslej je bilo tacihi bank več, toda ni se bilo na-nje zanesti, ker so delale več denarja, kakor so imele pravico. Vsled tega pa dobi tako pravico le ena banka in sicer v Rimu, ali vlada hoče ji gledati bolj na prste. Če ostane v tem le stanovitna!

Francija. V senatu, gosposki hiši drž. zbornice, je minister Dupuy imel une dni slabo uro ter je slišal prav »debele« zato, ker vlada odstavlja take uradnike, ki niso za republiko »vroči«. No republikancu, če ima oblast v rokah, je vse dobro; če je treba, tudi krivica mu služi prav — vse v imenu republike in nje svobode. — V Parizu so nastali poboji med dijaki in redarji, ker so le-ti necega dijaka ujeli in ga sodniji izročili. Več dijakov pa tudi redarjev je ranjenih, zaprtih pa je sedaj že več dijakov. Lep red vam je to!

Anglija. Veliko skrbi ima angleška vlada z mladim khedivom v Egiptu, Abbas-paša. On je nevoljen, da stoji v njegovi državi toliko angleških vojakov, raje bi videl — turske vojake, če je tujih sploh treba. Angleška vlada pa ni teh mislij in najbrž bode obveljalo njej, turski sultan nima več toliko moči, da bi ustregel khedivu zoper voljo angleške vlade.

Nemčija. Cesar Viljem je odprl v torek novi drž. zbor ter je izrekel željo, da se v zboru vsprejme

vojaška postava, sicer je nevarno za vse blagre, ki prihajajo iz zedinjenja nemških držav v nemško cesarstvo. No, nekaj je že res, toda take sile že le ne bode, saj ima nemška država že doslej primeroma največ vojakov v orožji in potem — tripelalijanca! — Minister za drž. finance, dr. Miquel je dobil red črnega orla za to, ker je srečno dognal — novo davčno postavo. Ali je bilo te postave treba? Menda že, sicer pa ne bode vsled nje manj davkov.

Rusija. Da obišče carevič Konstantin, grēdōč iz Anglije, nemškega cesarja v Berlinu, je gotovo, ali to se neki ne zgodi iz političnih uzrokov. Kdo veruje! — Nova postava nalaga ostre kazni oderuhom, izlasti se tacihi, ki dajo denar na selvo, potem pa vzamejo želvo.

Bolgarija. Minister Stambulov je že predolgo na krmilu vlade in več mož, ki mislijo, da so vredni ministrove mize, se zbēra sedaj iz namena, da se Stambulovu izpodbije ministerki stol in se kateri izmed njih vsede na-nj. No, tega res ni treba, da je Stambulov vedno minister, toda ali bode njegov naslednik bolji? Da dela Stambulov za mlado državo dobro in z uspehom, tega mu ne more nihče odreči.

Turčija. Kakor se kaže, misli sultan tistim armenskim puntarjem, ki so obsojeni na smrt, prizanesti, ako niso krivi kacih umorov. Tacihi pa bode menda med njimi le malo, kajti ravno zavoljo umorov so dobili kazni smrti.

Grecija. V Atenah je več ogerskih profesorjev na potu in njim na čast je tamošnji avstrijski konsul pl. Kozjek priredil veliko kosilo ter so se pri njem z navdušenjem spominjali svitlega cesarja, po čegar dobroti morejo potovati v razširjenje svojih znanostij o grških starinskih in zgodovinskih rečeh.

Afrika. Khediv egiptovski, Abbas-paša, se ni odšel v Carigrad, pojde pa neki gotovo ter mu angleška vlada neki ne zapira poti. Če je le resnica!

Amerika. V Braziliji je treba novega ministerstva in ima predsednik silo, da dobi za-nj sposobnih mož. Če jih ne dobode, položi pa še on svojo čast v »roke ljudstva«. — Razstava v Chicagu ima veliko obiskovalcev in bojda ne bode primanjkljaja.

Za poduk in kratek čas.

S trebuhom za kruhom.

(Dalje.)

Med tem so jima mesta, vasi in hiše migljale skozi okno železnocestnega voza. Bilo je tu popolnoma drugače, ko v Rio de Janeiru. Polje in gozdi so se razprostirali daleč okrog; pri hišah je rastlo sadno drevje, po ravninah je zelenelo žito prav, kakor na Slovenskem, na travnikih se je pasla goved; ob robih gozdnih so se videli ljudje s sekirami. Polagoma je postajala okolica bolj in bolj brezljudna. Kmetije so izginjale in kraj se je razširjal v nepregledne lesove. Vlak je drdral naprej. Nikjer ni bilo cerkvenega stolpa, ne mesta, ne vasi, ne hiše, le postaje so, med postajami pa ni žive duše.

Lovrena je gledal na vse to in majal z glavo; ni mogel umeti, da toliko sveta pusto leži.

Pretekla sta dan in noč. V jutro sta se peljala skozi gozd, v katerem je bilo drevje ovenčano z ovijalkami, debelimi kakor roke človeške, kar je delalo les tako gost, da bi sekira va-nj sekala le kakor v zid. Končno sta se pripeljala v tih noči do Barbacene. Tukaj sta morala poizvedeti o poti v Borovlje. Zapustimo ju v tem hipu. Druga doba njiju potikanja s trebuhom za kruhom je bila končana. Tretja imela se je doigrati

v leséh med petjem sekir in težkim delom. Je-li manj bilo ondi solz, trpljenja in nadlog, izvemo skoro.

III.

Življenje naselnikov.

Kaj je bilo Borovlje? Naselbina, ki je imela še le nastati nekje v pragozdu, to je, v takem lesu, v katerem še nikoli ni pela sekira. Časniki in agenti so razglasili vsemu svetu: kdor hoče dobro jesti, dolgo živeti, zdrav, bogat in srečen biti, po smrti pa se gotovo izveličati, naj gre v zemeljski raj ali v Borovlje. Takim obetom in nadejam se je bilo težko upirati. Vrh tega so hoteli graditi tja železnico; naselbina bo torej zvezana z ostalim svetom in ljudje bodo lahko prodali svoje pridelke.

Pogoji so bili tudi jako ugodni. Oral zemlje se je dobil za tri milreese (3 gld.) Plačati je bilo treba brž četrtinko; od ostale kupnine pa le obresti po šest odstotkov. Na te limanice se je vjelo mnogo naseljencev. Zbirali so se v Barbaceni; ali od tod je še bilo malo dalje, kakor iz Maribora v Trst; a kar je še huje, trebalo se je voziti skozi puste kraje, prodirati lesove in prebroditi globoke vode. Nekateri niso hoteli čakati, da bi se zbrala vsa tropa; potovali so posamič in izginili brez sledú; ali glavni tabor je došel srečno in se vsotoril sredi lesa.

Prišedši na mesto so spoznali svojo zmoto. Nadejali so se, da najdejo zemljišče razdeljeno na vrte, polje in les; a našli so le gozd, katerega je še bilo treba izkrciti: velikansko drevesasto praprot, palme, bambuse, smreke, jelke, bore, hraste. S to puščavo se ni bilo šaliti, spodej je bila zarastena in prepredena z gosto pahovko; zgorej so se ovijale lijane in prepregale drevo za drevesom ter delale viseče mostove. Kdor se je spuстил globlje v to šumo, ni uzel neba nad seboj in je moral v mraku tavati. Ta in oni naseljencev je pogledal na svojo pest, potlej na sekiro, potem na ono hrastje, ki je bilo nekoliko laktov debelo in vsak je zastokal. Dobro je, če imaš les za kočjo in za kurjavo; ali jeden človek mora po več let trdo delati, če hoče posekati sto oralov lesa, izkrciti štorovje, zasuti jame, in še le potem naj prejme za plug.

Toda ni bilo druge pomoči, kakor delo; zatorej se je že drugega dne po prihodu vsak prekrizal, pljunil v roke, zgrabil za toporišče, vzdihnil, mahnil in usekal; od te dobe se je slednji dan slišalo petje sekir v tem Braziljskem gozdu.

Tabor je stal kraj reke na precej prostranem travniku; tu bi imele stati kočje, sredi pa sčasoma cerkev in šola. Ali do tega je še bilo daleč; sedaj so stali tu vozovi, na katerih so prebivale rodbine naselnikov. Za vozovi so se pasli konji, mule, voli, krave in ovce. Ljudje so spali na vozéh ali pa okrog ognjišč.

Po dnevi so ženske in otroci ostajali v taboru, moški pa so podirali les. Po noči so tulile v gošči divje zveri: volki, risi itd.; posebno strašno je bilo rjojenje opic. Vsa opičja družba je začela ob jednom vresčati in eviliti, da se je daleč razlegalo v tihi noči. Naselniki so se večjidel živili s tem, kar so si nakupili v Barbaceni, namreč: črni bob, krompir, osoljeno meso in farinho.* Razen tega je imela vsaka rodbina nekoliko ovac. Tako je teklo življenje pri težkem delu.

Pred vsem pa je bilo treba postaviti bajte; in res so v kratkem stale na zeleni trati iz hlodov zbite kočje, krite s skorijo in z drugo smetjo lesno. Nekateri so si napravili šotore iz platna, s katerim so bili pokriti vozovi. Drugi so začeli orati po mestih, kjer ni bila šuma pregosta. Takrat so se v tem gozdu prvič razlegali kliči:

*) Farinha je moka, katero delajo v Braziliji iz gomoljev neke grmaste rastline.

»hi, hot!« Sploh pa se je toliko dela navalilo na naselnike, da niso vedeli, česa bi se prej lotili: je-li bi si stavili kočje ali pa krčili les. (Dalje prih.)

Smešnica. Nekje, najbrž na Bavarskem, je bila poroka in župnik vpraša ženina: »Ako je vaša prosta in premišljena volja pričujočo nevesto vzeti za ženo, recite: Je!« Ženin se praska za ušesom ter reče potem po malem: »Gospod, to si je pa treba dobro premisliti!«

Razne stvari.

(Preložitev.) Mil. knez in škof ne delijo v dekaniji Nova cerkev zakramenta sv. birmе že od 8. do 13. julija, ampak še le od dne 28. julija do dne 3. avg.

(K odborovi seji družbe duhovnikov) dne 20. julija ob 11. uri predpoldne v kn. šk. pisarni čč. gg. odbornike vljudno vabi Predstojništvo.

(Društvenike kat. tisk. društva) opozarjamo na občni zbor, ki se vrši prihodnji ponedeljek v prostorih Slov. čitalnice ob 10. uri dopoldne. Vsopred ima važne stvari; zato se gg. društveniki prav vljudno vabijo, da se mnogobrojno vdeležijo zborovanja.

(Posojilnica) pri Sv. Lenartu v Slov. gor. ima v petek, dne 14. julija t. l. ob 10. uri predpoldne svoj redni letni občni zbor ter predloži svojim udom sklepni račun za leto 1892.

(Župan.) V torek je bila volitev župana v Celji ter je dobil g. Gustav Stiger blizo vse glase. »Julče« je torej ostal na cedilu.

(Zahvala.) Neka oseba iz Konjic je darovala za pozidanje nove farne frančiškanske cerkve v Mariboru 1 gld., za kar ji župnijsko predstojništvo izreka ponižno zahvalo.

(Ormoška posojilnica) je imela med dohodki v prvem polletju letos 25.905 gold. vlog, 60.451 gold. vrnjenih posojil in 4368 gld. obrestij od posojil; med izdavki pa se nahaja: 38.188 fl. izplačanih vlog, 5798 fl. obrestij od vlog in 61.201 gold. danih posojil; vkupni promet znaša 231.077 gld. 76 kr.

(Podružnica) sv. Cirila in Metoda na Ptuji je morala svoj za dne 25. junija nameravan shod pri Sv. Marjeti radi neugodnega vremena preložiti. Vrši se torej ravno tam v nedeljo, dne 9. julija ob vsakšnem vremenu. Prijateljem na znanje z najuljudnejšim vabilom! Načelnštvo.

(Požarna bramba.) Na Petrovo so imele požarne brambe v Ljutomerskem okraju v Ljutomeru »dan«, prišli pa so samo »nemški brambovci« iz Ptuja, Ormoža in — Središča. Načelnik jim je bil nek Steudte iz Ptuja, njegov namestnik Martinz iz Ormoža in tajnik dr. Anza Michelitsch iz Ptuja. Po kratki nazorni vaji v Ljutomeru so »vzleteli« na Vinski vrh ter so tu gasili neki do jutra — grla svoja.

(Okr. zastop.) V petek je bila volitev za okr. zastop v Mariboru iz skupine veleposestva ter so tudi tokrat volili blizo vsi nemškutarske moževe; najmanj glasov je dobil »baron« iz Šentilja v Slov. goricah.

(Redko drevo.) Pri Sv. Juriji na Pesnici ima J. Kos jabelko, katera je do tri metre visoka, ali na njej zori troje vrst — hrušek.

(Seno iz Amerike.) Iz Amerike dobimo sedaj že tudi seno in je te dni v Havre prišla velika ladija polna krme stisnjene v velike zavoje.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali gg.: dr. Fran Celestin, profesor na kr. vseučilišču v Zagrebu, dr. Ivan Omulec, odvetnik v Ormoži in Vilibald Venedig, župnik v Središču, vsak po 5 gld.